

320.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 16 marca 1928 r.

o przeprowadzaniu meljoracji przy dokonywanej przez urzędy ziemskie przebudowie ustroju rolnego.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. 1. Przy przeprowadzaniu przez urzędy ziemskie prac nad przebudową ustroju rolnego należy w miarę potrzeby z urzędu:

- a) dokonywać ekspertyzy meljoracyjne i hydrotechniczne oraz sporządzać odnośne projekty techniczne szczegółowe lub ogólne;
- b) wykonywać niezbędne meljoracje;
- c) budować lub wiercić studnie, po uprzednim wysłuchaniu zarządów odnośnych gmin, albo zaprowadzać zbiorowe urządzenia wodociągowe za zgodą wojewódzkiej władzy administracji ogólnej.

2. O potrzebie wykonania oznaczonych w punktach a) i b) cz. 1 prac, a także o ich rozmiarze, decydują okręgowe urzędy ziemskie po wysłuchaniu osób zainteresowanych, o ile są wiadome, a co do prac oznaczonych w punkcie c) cz. 1 — po porozumieniu się z wojewódzką władzą administracji ogólnej.

Art. 2. 1. Oznaczone w art. 1 prace wykonywać będą okręgowe urzędy ziemskie we własnym zarządzie albo przez osoby lub instytucje, którym urzędy te zlecą wykonanie tych prac.

2. Urzędy ziemskie mogą pozostawić zainteresowanym właścicielom gruntów wykonanie w ustanowionym terminie robót meljoracyjnych i budowy studzien (p. b) i c) art. 1), przy zachowaniu jednakże nadzoru w rękach urzędów ziemskich. Opieszale lub niedbałe wykonywanie tych robót przez samych zainteresowanych uprawniać będzie urzędy ziemskie do wykonania ich jednym ze sposobów, wskazanych w cz. 1.

Art. 3. Gdyby wykonanie robót meljoracyjnych wymagało użycia dłuższego czasu i miało zbyt opóźnić zakończenie przeprowadzanych przez urzędy ziemskie prac agrarnych, mogą okręgowe urzędy ziemskie zarządzić, aby roboty te były wykonywane w całości lub w części po zakończeniu prac agrarnych.

Art. 4. 1. Gdy w myśl przepisów ustawy wodnej na wykonanie projektowanych robót wymagane jest zezwolenie władzy wodnej, wszelkie czynności, potrzebne dla uzyskania tego zezwolenia, przeprowadzane będą z urzędu przez urzędy ziemskie.

2) Właściwymi urzędami do tych czynności są powiatowe urzędy ziemskie, przy załatwianiu spraw wobec władz wodnych pierwszej instancji, a okręgowe urzędy ziemskie przy załatwianiu spraw wobec władz wodnych drugiej instancji.

Art. 5. Czynności nadzorcze przy wykonywaniu robót (art. 2) sprawują urzędy ziemskie bezpłatnie.

Art. 6. 1. Tytułem zwrotu kosztów za wykonywanie ekspertyz i projektów technicznych (punkt a) art. 1) pobierane będą opłaty, których wysokość określać będzie Minister Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa w drodze rozporządzeń.

2. Opłatami za wykonanie ekspertyz i projektów będą obciążane grunty, objęte ekspertyzami i projektami w stosunku do swego obszaru.

Art. 7. 1. Za wykonanie robót, oznaczonych w punktach b) i c) art. 1 pobierane będą opłaty, odpowiadające rzeczywistym kosztom wykonania.

2. Opłatami za wykonanie robót obciążone będą wszystkie grunty, odnoszące korzyści z wykonania robót.

3. Wysokość opłat (cz. 1), przypadających przy podziale na poszczególne grunty, określana będzie miarą korzyści, jakie grunty te odnoszą z wykonanych robót.

Art. 8. Przy przeprowadzaniu prac oznaczonych w art. 1 zainteresowani właściciele gruntów na żądanie urzędów ziemskich obowiązani są na rzecz wykonawców do świadczeń w naturze, które zostaną określone w rozporządzeniu wykonawczem.

Art. 9. 1. Rozkładu opłat (art. 6 i 7), przypadających na poszczególne grunty dokonywać będą okręgowe urzędy ziemskie.

2. Przypadające na poszczególne grunty opłaty (art. 6 i 7) będą pobierane od właścicieli tych gruntów w sposób, jaki określać będzie w drodze rozporządzeń Minister Reform Rolnych.

Art. 10. Minister Reform Rolnych może na wniosek okręgowego urzędu ziemskiego zwolnić wszystkich lub niektórych zainteresowanych właścicieli gruntów od opłat za wykonanie ekspertyz lub projektów technicznych (w przypadkach zaś szczególnie zasługujących na uwzględnienie, gdy za tem przemawia szczególnie interes publiczny, może Minister Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu zwolnić również częściowo lub w całości i od opłat za wykonanie robót).

Art. 11. 1. Opłaty (art. 6 i 7) należne od właścicieli gruntów mogą być zaliczkowo pokrywane przez urzędy ziemskie, a należności z tego tytułu mogą być zakredytowane.

2. Właścicielom gruntów, którzy w myśl cz. 2 art. 2 sami będą wykonywać nakazane przez urzędy ziemskie roboty, może być udzielona pomoc kredytowa na wykonanie tych robót.

3. Udzielane w myśl cz. 1 i 2 kredyty będą długoterminowe i amortyzacyjne. Szczegółowe przepisy co do udzielania kredytu ustalać będzie w roz-

porządzeniach Minister Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Rolnictwa.

Art. 12. Gdyby wykonane urządzenia nie były utrzymywane przez zainteresowanych właścicieli gruntów w należyłym stanie, to ciążące na tych gruntach opłaty (art. 6 i 7) lub kredyty (art. 11) mogą być w całości ściągnięte przedterminowo.

Art. 13. Do czasu utworzenia spółek wodnych urzędy ziemskie uprawnione są do wglądu w sprawy należytego utrzymywania dokonanych robót i urządzeń przez zainteresowanych właścicieli gruntów i mogą w razie potrzeby zarządzać wykonanie niezbędnych robót konserwacyjnych na koszt uchylających się od wykonywania tych robót właścicieli gruntów. Przypadające stąd należności będą ściągane w drodze egzekucji administracyjnej.

Art. 14. 1. Zarządzenia okręgowego urzędu ziemskiego o wykonaniu ekspertyzy lub projektu technicznego są ostateczne.

2. Od pozostałych zarządzeń właścicielem gruntów, na których mają być te roboty i urządzenia wykonywane, służy prawo odwołania się do Ministra Reform Rolnych w ciągu 14 dni od dnia powiadomienia o wydanym zarządzeniu. Odwołanie winno być wniesione na piśmie za pośrednictwem okręgowego urzędu ziemskiego.

Art. 15. 1. Wszelkie powiadomienia i wezwania w wykonaniu niniejszego rozporządzenia uskutecznią się przez przesłanie ich w dwóch egzemplarzach wójtowi (naczelnikowi gminy, burmistrzowi), który obowiązany jest sam lub przez sołtysa wsi, lub też przez organa do tego powołane powyższe powiadomienia lub wezwania publicznie ogłosić w sposób, odpowiadający miejscowym zwyczajom, poczem jeden egzemplarz zwrócić urzędowi wysyłającemu z potwierdzeniem dnia dokonania ogłoszenia.

2. W przypadku, gdy dana czynność dotyczy więcej niż jednej jednostki administracyjnej, względnie dotyczy także i obszarów dworskich, należy w sposób wskazany w cz. 1 publicznie ogłaszać powiadomienia i wezwania w każdej jednostce administracyjnej lub obszarze dworskim.

3. Trzeci dzień po ogłoszeniu uznaje się za dzień, od którego biegną wszelkie terminy.

Art. 16. 1. Kto sprzeciwia się i opiera wykonaniu prac oznaczonych w art. 1, świadomie utrudnia lub usiłuje utrudnić to wykonanie, lub wykonywane i wykonane roboty i urządzenia niszczy, będzie karany grzywną od 10 do 500 złotych, o ile czyn ten nie stanowi przestępstwa, cięższą karą zagrożonego.

2. Przewidziane w cz. 1 kary wymierza powiatowa władza administracji ogólnej. Skazany orzeczeniem karnem powiatowej władzy administracji ogólnej może w ciągu siedmiu dni od dnia doręczenia orzeczenia wnieść na ręce tej władzy żądanie przekazania sprawy właściwemu sądowi okręgowemu, który rozstrzyga prawomocnie przy odpowiednim zastosowaniu przepisów postępowania, obowiązujących go w pierwszej instancji. Na wnio-

sek prokuratora będzie zarządzane postępowanie uproszczone; wyrok sędziego nie ulega zaskarżeniu.

W postępowaniu sądowym orzeczenie władzy administracyjnej zastępuje prawomocny akt oskarżenia (wniosek w postępowaniu uproszczonym). Przed wyznaczeniem rozprawy przewodniczący (sędzia) może zarządzić przesłuchanie przez właściwy sąd powiatowy (pokoju) oskarżonego, świadków i biegłych; świadków i biegłych można przesłuchać pod przysięgą. Sąd postanawia według swego uznania, których świadków i biegłych przesłucha na rozprawie pod przysięgą lub bez zaprzysiężenia, a których zeznania będą odczytane; wolno odczytywać zapiski dochodzenia i inne części akt administracyjnych.

Art. 17. Przepisy niniejszego rozporządzenia dotyczą gruntów objętych przebudową ustroju rolnego, przeprowadzaną przez urzędy ziemskie.

Art. 18. Rozporządzenie niniejsze nie narusza przepisów ustawy z dnia 26 października 1921 r. o popieraniu publicznych przedsiębiorstw meljoracyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 671), w szczególności wynikającej z tej ustawy kompetencji Ministra Robót Publicznych.

Art. 19. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Reform Rolnych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 20. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego i wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1928 r.

Równocześnie tracą moc dotychczas obowiązujące przepisy wydane w przedmiotach unormowanych niniejszym rozporządzeniem, a w szczególności sprzeczne z rozporządzeniem niniejszym postanowienia art. 7, 11, 13 i 14 ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów (Dz. U. R. P. z r. 1927 Nr. 92, poz. 833).

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
 Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski
 Minister: *K. Bartel*
 Minister Spraw Wewnętrznych: *Stawoj Składkowski*
 Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*
 Minister Skarbu: *G. Czechowicz*
 Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*
 Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Dr. Dobrucki
 Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*
 Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*
 Minister Komunikacji: *Romocki*
 Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*
 Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*
 Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*
 Minister Poczty i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*